

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪದಗಳು

ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಕೊಟ್ಟ ಗೀತೆಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪದಗಳು

೧೯೨೦ ರಿಂದ ೧೯೪೦ ರವರೆಗೆ ನಡೆದ ಅಂದೋಲನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾತಫೇರಿ, ನಗರ ಸಂಕೀರ್ತನೆ, ಸಭೆ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪದಗಳೂ ಜನಜಾಗೃತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಾತೃಭೂಮಿ ಜನನಿ

ಮಾತೃಭೂಮಿ ಜನನಿ ನಿನ್ನ ಚರಣ ಸೇವೆ ಮಾಡುವಾ |
ಪರಮ ಹರುಷದಿಂದ ನಿನ್ನ ಸುಖಕೆ ಪ್ರಾಣವೀಯುವಾ || ಪಲ್ಲ ||

ತನುಮನಧನದಿಂದ ನಿನ್ನ ಘನತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಾ |
ದಣಿಯದೆ ಅನುದಿನವು ದುಡಿದು ಗುಣಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾ || ೧ ||

ಬಂದುನಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳ ಸಂದಣಿಯನು ಸರಿಸುವಾ |
ಮುಂದೆ ಅಡಿಯನಿಡುತ ಒಂದುಗೂಡಿ ಜಯವ ಪೊಂದುವಾ || ೨ ||

ಹಿಂದಮಾತೆ ಬಂಧುಭಾವದಿಂದ ನಿನ್ನ ಕಂದರು |
ಒಂದುಗೂಡಿ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯ ಬಂಧವ ಹರಿದೊಗೆವೆವು || ೩ ||

ಕೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೊಳ್ಳ ದುಷ್ಟಜನರಿಗಂಜದೆ |
ದಿಟ್ಟತನದೊಳ್ಲರೊಟ್ಟುಗೂಡುತಿಹೆವು ಕಷ್ಟಕೆ || ೪ ||

— ಕವಿಭೂಷಣ ಬೆಟಗೇರಿ (೧೯೨೦)

ಸುಮ್ಮನೆ ದೊರಕುವದೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯ !

ಸುಮ್ಮನೆ ದೊರಕುವದೇ | ಸ್ವರಾಜ್ಯ !

ಸುಮ್ಮನೆ ದೊರಕುವದೇ

|| ಪಲ್ಲ ||

ಖಮ್ಮಗೆ ಕುಳಿತುಂಡು ಬಣ ಮಾತಾಡಿದರೆ |

ಸುಮ್ಮನೆ ದೊರಕುವದೇ

|| ಅನುಪಲ್ಲ ||

ಮನದಲ್ಲಿ ಧೃಢವಿರಬೇಕು | ಹೆಣ್ಣು |

ಹಣಮಣ್ಣು ಸುಖದಾಶೆಯನು ಬಿಡಬೇಕು |

ಜನುಮವ ತೃಣಮಾಡಬೇಕು | ತನ್ನ |

ತನುವ ದೇಶಕಾರ್ಯಕ್ಕಿಡಾಡ ಬೇಕು

|| ೧ || ಸುಮ್ಮನೆ

ಭೇದಬುದ್ಧಿಯನಳಿಯಬೇಕು | ನಿಜ |

ಸೋದರಭಾವವೆಲ್ಲರೊಳಿರಬೇಕು |

ಕ್ರೋಧಾದಿನಳ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು | ಕಾರ್ಯ |

ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಧೀರತೆ ಮುಂಚೆ ಬೇಕು

|| ೨ || ಸುಮ್ಮನೆ

ಕಾಯ ಕಷ್ಟವ ಪಡಬೇಕು | ಎಲ್ಲಾ |

ಮಾಯಾಪಾಶವ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕು |

ಸಾಯಲಂಜಿಕೆ ಬಿಡಬೇಕು | ಯದು |

ರಾಯ ಮುದ್ದು ಮೋಹನನು ನಂಬಬೇಕು

|| ೩ ||

ಸುಮ್ಮನೆ ದೊರಕುವದೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯ |

—೫೬. ಮುದವೀಡು ಕೃಷ್ಣರಾಯ (೧೯೨೦)

ಮರೆತ ಏತಕಯ್ಯಾ

ಮರೆತೆ ಏತಕಯ್ಯಾ ನಿನ್ನ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ

|| ಪಲ್ಲ ||

ನಿರುತ ನಿನ್ನ ಹೊರೆಯ ಹೊತ್ತು ಮೊರೆವ ತಾಯಿಯ ||

ಮರೆತೆ ಏತಕಯ್ಯಾ

|| ಅನುಪಲ್ಲ ||

ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳು ತನ್ನೋಳಿಂಬು ಗೊಟ್ಟವಳು ತಾಯಿ |
 ತೊಂಬತ್ತು ವರುಷಾದರೂ ಪೊರೆವ ಕುಂಭಿನಿ ತಾಯಲ್ಲೋ |
 ಮಾತೃಭೂಮಿಯ || ೧ ||

ನಡೆನುಡಿ ಬರುವತನಕ ಒಡಲಿಗನ್ನ ಕೊಡುವಳು ತಾಯಿ
 ಕಡೆತನಕ ನಿನ್ನೊಡಲಿಗೆ ಆನ್ನ ಕೊಡುವಳು ತಾಯಲ್ಲೋ
 ಮಾತೃಭೂಮಿಯ || ೨ ||

ಗೇಣು ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಲಿ ಎಂದೆನ್ನುವಿ |
 ಕಾಣದೇನೂ ನಾಡೇ ಪರರಾಧೀನವಾಗಿರುವದು ಮನುಜಾ |
 ಮಾತೃಭೂಮಿಯ || ೩ ||

—ೞೀ. ಮುದವೀಡು (೧೯೨೦)

ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ !!

ಎಚ್ಚರಿಕೆಚ್ಚರಿಕಂತರಂಗದ ಗುಟ್ಟು ಬಿಚ್ಚುವೆನೆಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಹುಚ್ಚು ಮಾತುಗಳೆಂದು ತುಚ್ಛಮಾಡಲು ಬ್ಯಾಡೆ ನಿಶ್ಚಯವೆಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಪರದಾಸ್ಯ ಪರತಂತ್ರ ಪರರಾಜ್ಯವೆಂದಿಗೂ ಸ್ಥಿರವೆಲ್ಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಹರಸಿ ಪೌರುಷನ ಕುಕ್ಕರಿಸಿ ನೆಲಕೆ ಬಾಯ್ದುರಿಸುವದೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೧ ||

ಮಾನಕಳೆದು ಅಭಿಮಾನಕಳೆದು ಸತ್ವಹಾನಿಗೈದೆಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಮಾನವನನು ಶುದ್ಧ ಶ್ವಾನಂಗಳೈವು ಪರಾಧಿನತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ || ೨ ||

ಮಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಬಂದು ಗಳಿಗೆ ತುಂಬಿದ ಕಾಳು ಉಳಿಯದಾಯ್ತುಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಬಳಲಿಕೆ ತಪ್ಪದು ಅಳವು ಬಂದು ನಿಂದಿತಳಿಗಾಲವೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೩ ||

ರಾಟಮುರಿದು ಮಕ್ಕಳಾಟಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು ಗೊಟವಾಯ್ತುಚ್ಚರಿಕೆ |
 ರಾಟಕಾಣದೆ ಬಿದ್ದರ್ ಕೋಟಿ ಹೆಂಗಸರು ಗೋಳಾಟದೊಳೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೪ ||

ಮಗದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮುಗಲು ನೇಕಾರರ್ ಕುಗ್ಗಿದರೆಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಅಗ್ಗಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ತಗ್ಗು ತುಂಬಲು ಕಾಡು ಕಗ್ಗಿಂಬರೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೫ ||

ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಸಣ್ಣ ಗಾದವು ಬಲು ತಿಣ್ಣ ಬಂತೆಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಬಣ್ಣ ಗಾರರು ಸತ್ತು ಮಣ್ಣು ಕೂಡಿದರಯ್ಯಾ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲೆನೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೬ ||

ಜಾಲಗಾರರ ಕುಲಮೂಲವಡಗಿ ಹೋಯಿತೇಳಿದಾಯ್ತೆಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಕೂಲಿಕುಂಬಳಿ ಮಾಡಿಕಾಲವಾದರು ತಿನಲು ಕೂಳಿಲ್ಲವೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೭ ||
 ಕಸಬಿಲ್ಲ ಮುಳುಗಿರೆ ಕಸಬುದಾರರು ಬಿದ್ದರ್ ವೆಸನದೋಳೆಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಕಸಿವಿಸಿಪಟ್ಟು ಕಾಲ್ ಹೊಸೆದರೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅಶನವಿಲ್ಲೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೮ ||
 ಯಾರ ನೋಡಿದರೂ ವ್ಯಾಪಾರವೆಂಬುದು ಮೊಟ್ಟೆಗಾರಿಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಹೇರಿದಿಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪರರದು ಮಾರುವರೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೯ ||
 ಹತ್ತಿಬೀಳ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆವಕಾಳು ಹೊತ್ತೊಯ್ದರೆಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಅತ್ತಣವರು ಇತ್ತಸತ್ತರು ಸಕಾರ ಚಿತ್ತೈಸದೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೧೦ ||
 ಈರಿತಿ ಮಾಯಾ ಬಜಾರದೊಳಗೆ ಮೋಸಗಾರಿಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೇಳಿದರೂ ದಾರಿ ತಿಳಿಯದಾಯಿತೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೧೧ ||
 ಮದ್ದು ಗುಂಡುಬ್ಯಾಡ ಯುದ್ಧ ಮುತ್ತಿಗೆಬ್ಯಾಡ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಕೆಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಗದ್ದಲಕೊಲೆಗಳ ಸದ್ದು ಇಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಗೃಹವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ || ೧೨ ||
 ಕೈರಾಟತೋಫಿನ ಗುಂಡಿಗೆ ಮದ್ದು ಸಹಕಾರವೆಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಕಾರಾಗೃಹವೆ ರಣಧೀರತೆ ವಿಜಯಕೆ ದಾರಿಕಾಣೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೧೩ ||
 ಇದ್ದಕ್ಕಿಂತಯನ್ನೆಲ್ಲ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ |
 ಮುದ್ದು ಮೋಹನನ ತತ್ವ ಶುದ್ಧ ಮನದಿ ತಿದ್ದೋ ತಿದ್ದೆಚ್ಚರಿಕೆ || ೧೪ ||

— ಶ್ರೀ. ಮುದಿವೀಡು (೧೯೭೦)

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂದು ದೊರಕುವದು ?

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ದೊರಕುವದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕಾದಿನ || ಪಲ್ಲ ||
 ಇಬ್ಬರ ಜಗಳಾಟದಿಂದ ಮೂರನೆಯವನು |
 ಕೊಬ್ಬುವನೆಂಬುದು ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯಗೈದೊಡೆ || ೧ ||
 ಹೊಲಮನೆ ಬಂಧುಗಳ ಸೌಖ್ಯ ತೊರೆವುದಲ್ಲದೆ |
 ನಲುಮೆಯ ಪ್ರಾಣವನು ಚಲ್ಲಲಂಜದಿದೊಡೆ || ೨ ||
 ನನ್ನ ದೇಶ ನನ್ನ ಜನರು ನನ್ನೊಡವೆಗಳು |
 ಎನ್ನುವುದಭಿಮಾನ ನಮ್ಮೊಳಿರುವುದಾದೊಡೆ || ೩ ||

ಸತಿಸುತಹಿತ ಮಿತ್ರ ಪರಸ್ಪರರು ನಾಡಿನ |

ಹಿತಕಾಗಿಯೇ ಮೋದದಿಂದ ಕಾರ್ಯಗೈದೊಡೆ

|| ೪ ||

ಎದ್ದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕುಳಿತರೆ |

ಬಿದ್ದರೆ ಕನಸಿನೊಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೆನೆದೊಡೆ

|| ೫ ||

— ಶ್ರೀ. ಧಾ. ವೆ. ಕರಿಗುದರಿ (೧೯೩೨)

ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರೇಳಿ !

ಕರ್ನಾಟಕ ವೀರರೇಳಿ | ರಣಭೇರಿ ಕೊಂಬ ಕೇಳಿ |

ಸಾತ್ಯಂತ್ರ್ಯ ಮಂತ್ರವನು ಹೇಳಿ | ಪರದಾಸ್ಯ ದೇಹ ಸೀಳಿ

|| ಪಲ್ಲ ||

ಪರತಂತ್ರ ಕತ್ತಲೆಯು ಹಾರಿ | ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೂರ್ಯ ತೋರಿ ||

ಭಾರತೀಯ ಜೀವ ಕಳೆಯೇರಿ | ಪರವೈರಿಗಾಯ್ತು ಮಹಾಮಾರಿ

|| ೧ ||

ಧುರದೀರ ಬುಕ್ಕ ಮಾಧವರು | ಪುಲಕೇಶಿ ವೀರ ವಿಕ್ರಮರು ||

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಂತ್ರ ಸಾರಿದರು | ಪರರಾಜರನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿದರು

|| ೨ ||

ಲಾಲಾಜಿ ಲಾರಿ ಹೊಡೆತದಲಿ | ಕಲಿ ಜತಿನದಾಸ ಬಹುಬಳಲಿ ||

ನಿಮಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರಾತ್ಮಬಲಿ | ಕುಳಿತಿದರು ನಗುತ ಸ್ವರ್ಗದಲಿ

|| ೩ ||

ಭಾರತದ ರಕ್ತವನು ಹೀರಿ | ವೀರತೆಯ ಕುಕ್ಕಿ ನೆಲಕೂರಿ |

ಭಾರತೀಯ ಮಾನವನು ಮಾರಿ | ಮಾಡಿದರು ನಾಡ ಸೆರೆಸೂರಿ

|| ೪ ||

ಹಿಂದೀಯ ಸಾರ್ವಭೌಮಾ | ಆ ಗಾಂಧಿಯೇ ಮಹಾತ್ಮಾ ||

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕಾಗಿ ಕಲಿಭೀಮ | ಸೇನಾಸಿ ನಿಂತ ನಿಸ್ಸೀಮ

|| ೫ ||

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ | ಹೊಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಕಾದಿರಣ್ಣ ||

ಧುಮ್ಮಕ್ಕಿ ರಣದೊಳಿನ್ನಾ | ಹಗೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿರಣ್ಣಾ

|| ೬ ||

—ರಾಮರಾವ ಜಿ. ಹೆಜೀಬ

ಧನ್ಯ ಭಾರತ ವೀರ !

ಧನ್ಯ ಭಾರತವೀರಕೇಸರಿಗಳೇ ಭಾವು ! || ಪಲ್ಲ ||

ನಿಮ್ಮ ಪಡೆದಿಹ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಧನ್ಯರೋ !

ನಿಮ್ಮ ಪತ್ನಿಹ ಭೂಮಾತಿ ಅತಿಮಾನ್ಯಳೋ || ಅನುಪಲ್ಲ ||

ಧನ್ಯ ಭಾರತವೀರಕೇಸರಿಗಳೇ ಭಾವು !

ದೇಶದೇಳಿಗೆಗಾಗಿ ಸೋಸುತಿರಿ ಕವ್ಯವನು |

ಮಾಸದಿರುವದು ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ || ಧನ್ಯ.... ೧ ||

ಮಿಗಲಾದ ಬೆಂಬಲವು ಇಹುದು ನಿಮಗಲ್ಲದೆ |

ಜಗದೀಶ ಪೂರೆಯುವನು ಬೇಡಸಂಶಯವಿದಕೆ || ಧನ್ಯ.... ೨ ||

ಜಯಹೊಂದಿ ನೀವು ಕ್ಷೇಮದಿ ತಿರುಗಿ ಬರಲೆಂದು |

ನಯದಿಂದ ಬೇಡುವೆವು ಪರಮಾತ್ಮನನು ಸತತ || ಧನ್ಯ.... ೩ ||

—ರಾ. ವೆ. ಕರಗುದರಿ (೧೯೩೦)

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರವಿಯೇ !

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರವಿಯೇ ! ಮೂಡ್ಡು ! ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರವಿಯೇ ! || ಪಲ್ಲ ||

ಕಾತರಿಸಿದ ಭಾರತವ ಬೆಳಗಲು || ಅನುಪಲ್ಲ ||

ಪರದಾಸ್ಯದ ತಿಮಿರವು ಮುಸುಕುತಲಿ |

ಕುರಿಗಳ ಗೃದಿಹ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನು |

ಮರೆತು ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸಕಾರ್ಯಾದಿಗಳ |

ಇರದು ದೇಶಪ್ರೇಮವು ನಮ್ಮೊಳಗೆ || ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ || ೧ ||

ಇಳಿಯತಿಹುದಧೋಗತಿಗೆ ದೇಶವು |

ಉಳಿಯುವ ಚಿನ್ನವು ಕಾಣದಾಯಿತು ||

ನಳನರೂಪಿ ಭಾರತವು ನಿನ್ನದಯ |

ದೇಳೆಕಿರಣಗಳನು ಬಯಸುತಲಿಹುದು || ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ || ೨ ||

ಚಿಂತಿಸದಿರು ಮನಸೇ !

ಚಿಂತಿಸದಿರು ಮನಸೇ | ನೆನಸೆ | ಚಿಂತಿಸದಿರುಮನಸೆ || ಪಲ್ಲ ||

ಚಿಂತೆಯೇ ಮುಪ್ಪು ಸಂತೋಷವೇ ಯವ್ವನ | ಚಿಂತಿಸದಿರು || ಅ. ಪಲ್ಲ ||

ದೇಶಕಾಗಿ ಜನರೇಸು ಮಡಿದಿಹರು |

ಕ್ಷೇಶವೇ ಬಂಧಿಸೆ ಮಾಸವು ನಾಲ್ಕು || ೧ || ಚಿಂತಿಸದಿರು—

ಬಂಧನದೊಳಿರಿಸುತ ಕಂಡ ಕೆಲಸಮಾ— |

ಡೆಂದು ಪೇಳಿದೊಡೆ ನೊಂದುಕೊಳ್ಳದಿರು || ೨ || ಚಿಂತಿಸದಿರು—

ಹೀನವಸ್ತ್ರ ರುಚಿಗಾಣದನ್ನ ದಿಂ |

ಪ್ರಾಣವಕಾಯ್ತು ಭಯಾನಕ ಸ್ಥಿತಿಯೊಳು || ೩ || ಚಿಂತಿಸದಿರು—

—ಕರಿಗುದರಿ (೧೯೩೦)

ಹೇಯನ್ನು ಭರತಮಾತೆ !

ಹೇಯನ್ನು ಭರತಮಾತೆ | ಏನಿದಾಯ್ತೆ | ಏನಿದಾಯ್ತೆ || ಪಲ್ಲ ||

ಮೊಲ ಹಸಿಯಲು ಹುಲಿಯ ಮೊಲೆ ಕಡಿದು |

ಒಲೆವಂತೆ ವೈರವನು ಗೆಲಿದು |

ಬಲವಾದ ಐಕ್ಯವನು ಗೈದು |

ನಲಿದ ಆ ಋಷಿಗೌಳಾಶ್ರಮವು | ಧೀರರಾಗರವು |

ತೋರದಂತಾಯ್ತೆ | ತೋರದಂತಾಯ್ತೆ | ಹೇ ನನ್ನ || ೧ ||

ವೈರಾಗ್ಯದ ಧ್ವಜಮೇಲ್ ಹಿಡಿದಾ |

ಕ್ರೂರರನು ಪಾದದಲಿ ತುಳಿದಾ |

ಗೌರವದಿ ಲೋಕವನು ಪೊರೆದಾ

ಭಾರತೀಯರ ನೈಪಾಸನವು | ಕಲಿಗಲಾಗರವು |

ಇಲ್ಲದಂತಾಯ್ತೆ | ಇಲ್ಲದಂತಾಯ್ತೆ | ಹೇ ನನ್ನ || ೨ ||

ಮನಕೆಕೆಯುವ ಒಡವೆಯ ರಚಿಸಿ |

ಜನಕೋಳ್ವ ದೇಶ ಸಂಚರಿಸಿ |

ಘನ ವಿಭವನಿಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ |

ನೆಲೆಸಿದಾ ಕನಕ ಪರ್ವತವು | ಧನದ ಮಂದಿರವು |

ಕನಸಿನಂತಾಯ್ತು | ಕನಸಿನಂತಾಯ್ತು | ಹೇ ನನ್ನ || ೩ ||

—ಮ. ಬಾ. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಬೈಲಕೋಗಲ (೧೯೩೦)

ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿ!

ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯನು ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುತ ನೋಡಿರಿ |

ಪಾರತಂತ್ರ್ಯದಿ ಸಿಲುಕಿ ಬಳಲುವ ತಾಯಿಯನು ನೀವ್ ಭಡಿಸಿರಿ || ಪಲ್ಲ ||

ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ದೇಶಸೇವೆಯ ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯವ ಪಡೆಯಿರಿ |

ಉಮ್ಮಳಿಸುತ್ತಿಹ ಭರತಭೂಮಿಯ ಸುಖದ ಯುದ್ಧಕೆ ನಡೆಯಿರಿ || ೧ ||

ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವೀರಶ್ರೀಯನು ಬೀರುತ |

ಒಮ್ಮೆ ನಸಿನೊಳ್ ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯಕೆ ಪ್ರಾಣಕೊಡುತ್ತಿಹರಲ್ಲವೇ || ೨ ||

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಿರಿಯು ಎಲ್ಲವು ಅನ್ಯ ದೇಶವ ಸೇರಿತು |

ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಹೊಟ್ಟಿತುಂಬಾ ಅನ್ನ ಸಿಗದಂತಾಯಿತು || ೩ ||

ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ಶಿಖರವ ಪಡೆದ ನಮ್ಮ ದೇಶವು |

ವಿಕಲವಾಗತ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯದಿ ಸಿಲುಕಿ ಆಯಿತು ನಾಶವು || ೪ ||

ದೇಶಸೇವೆಯ ಸಮರಕಾಲದಿ ಪ್ರಾಣಹೋದರು ನೋಡದೇ |

ದೇವಕೃಪೆಯನು ಪಡೆದು ದೇಶವನುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಡೆಯಿರಿ || ೫ ||

ಕಂದ ಪದ್ಯ

ಭಾರತಾಂಬೆಗೆ ಮೊದಲೊಳು ಮೆಣ್ |

ಗುರುವರ ಶ್ರೀ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ |

ಹಿಂದಾದ ದೇಶ ಭಕ್ತರಿ

ಗೆರಗುವೆನತಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಿರಬಾಗಿ

|| ೧ ||

—ಕವಿಭೂಷಣ ಬೆಟಗೇರಿ (೧೯೩೦)

ತುಪ್ಪದ ಕಾವಲಿ ಹರಿಯಿತು

ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯ ತುಂಬ ಹಾಲು ಮಜ್ಜಿಗೆ ಮೊಸರು |

ದಪ್ಪಾದ ಕೆನೆಯನುಂಡರು !

ಒಪ್ಪತ್ತಿಗೆ ಹಬ್ಬದಲಿ ಸಿಗವಲ್ಲೀಗ

|| ೧ ||

— ರಾಘವದಾಸ ರಾಮನಾಮ (೧೯೩೦)

|| ಎಳು ಎಳ್ಳೆ ಜವದಿ ||

ಎಳು ಎಳ್ಳೆ ಜವದಿ ಭಾರತೀಯ ಸುಕುಮಾರಾ |

ಕಾಲವಲ್ಲವಿದು ನಿದ್ರೆಯ ಮಾಡುವದಕೆ || ಪಲ್ಲ ||

ಪರಮ ಸುಜ್ಞಾನಾರುಣನ ಉದಯದಿಂದೀಗ |

ಹರಿದುದು ಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರವೆಲ್ಲವು ತಾ |

ನೆರೆಯೊಳಿಹ ಜನರೆಲ್ಲೆಚ್ಚತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯ |

ನಿರತರಾಗಿರಲು ನಿದ್ರಿಪುದು ಸರಿ ಏನು?

|| ೧ ||

ನೆರೆವಿಬುಧಗಣವು ನಿಜದೇಹ ಶೋಣಿತ ಜಲವ |

ಕರದೊಳಾಂತು ಅರ್ಘ್ಯವ ನೀಡುವದಕೆ |

ತ್ವರದಿಂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಭಾಸ್ಕರನ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು |

ನಿರುಕಿಸುತಲಿರುತಿಹರು ಬೇಗನೇಳಯ್ಯಾ

|| ೨ ||

ನಿನ್ನ ಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರೊಂದಾಗಿ ಸುಮತಿಯಂ |

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಳಿಸಲ್ವೆ ಮಠಕೆ ಹೋಗಿಹರು |

ಇನ್ನು ನೀನೆದ್ದು ಮುಖ ತೋಳೆದು ಶಾಲೆಗೆ ಮೋಗಿ |

ಸನ್ನುತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಾಠವನೋದ್ಯೆ

|| ೩ ||

ಹರಿಯ ದಯದಿಂ ಪರಮ ಗುರು ದೊರಕಿಹನೀಗ |

ಕರುಣಾಳುವಾದ ಗಿರಿಪುರವಾಸ ಕೃಷ್ಣನಂ |

ಸ್ಮರಿಸುತ ನಿರುತ ಸಂತಸದಿಂದ್ಲೆಬಾಳ್ವೆ

ಎಳು ಎಳ್ಳೆ ಜವದಿ ಭಾರತೀಯ ಸುಕುಮಾರಾ

|| ೪ ||

— ಬಿಟಿಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ (೧೯೩೦)

ಧರಣಿಯೊಳು ಭರತಖಂಡದ ಸಿರಿಗೆ ಸರಿಗಾಣೆವೆಂದು |
ಮರ ಮರ ಮರಗುತ ಪರನಾಡುಗಳು |
ವನಚರಂತೆ ತಿರುಗುತ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನೊಳು |
ಪರಿ ಪರಿ ಕಷ್ಟ ಹೊಂದಿದವು ಪೂರ್ವ ಕಾಲದೊಳು |
ಎರು — ಸಿರಿಯು ಹರಿದುಹೋಗಿ ಈಗ ತಿರಿದು ತಿಂದರಿನ್ನು ಕಣ್ |
ತೆರೆದು ನೋಡವಲ್ಲರೇ ಹಿಂದುಗಳು |
ಎಂಥ ಮರುಳ ಮಂದಿ ಹುಟ್ಟಾರ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನೊಳು || ೧ ||

ಬೆಳ್ಳಿ ಭಂಗಾರ ಹೊಗೆಯು ಬಹಳ ನೆಳ್ಳಗವಿಸಿ ದೇಶವೆಲ್ಲ |
ಮೊಳ್ಳ ಬಿಡದೇ ತುಂಬಿತ್ತು ಗಗನದೊಳು |
ವಿದ್ಯೆಯ ಕೊಳ್ಳ ಮಿಂಚುತ್ತಿತ್ತು ಹೀಮಾದ್ರಿಯೊಳು |
ಕಂಡು ಸಳ ಹೊಡೆದು ಹೋಗತಿದು ವೈರಗಳು |
ಎರು — ಸುಳ್ಳು ಮಾತ ಅಲ್ಲ ಕೀರ್ತಿಬಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡು ವೀರ |
ಡೊಳ್ಳು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ದಿಗ್ ದೇಶದೊಳು || ೨ ||

ದೂರಿನ ಮಾತ ಅಲ್ಲ ಆರ್ಥನೂರ ವರುಷದೊಳಗ ಮಿತಿ
ಮೀರಿ ಸಾಹಸ ಮಾಡ್ತಾರ ಜಪಾನಿಗಳು |
ಸೆರೆ ಸೂರಿ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಾರ ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿಯಲಿ |
ತಮ್ಮ ವೀರಕಾಳಿ ಹಿಡಿಸ್ತಾರ ಪಂಚ ಖಂಡದಲಿ |
ಎರು — ಆರತಿಗಳವಾರಿ ಹಡಗಾ ಎರಿ ಬಂದು ಇಂಗ್ಲೀಜರು |
ವೀರಗಳಿಕೆ ಮಾಡ್ತಾರ ಭೂಲೋಕದೊಳು |
ಸೂರ್ಯ ಮೂಡಿ ಮುಳುಗವಲ್ಲರಿ ರಾಜ್ಯದೊಳು || ೩ ||

ಇಳಿವು — ಬೆಳೆದ ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲ ಅಳಿದು ಹೋದರಿನ್ನು ತಿಳಿಯವಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ |
ಹೇಳಿದರ ಕಾಣುತ್ತಿ ನಗಿ |
ಹೊಳೆಯ ನೀರ ಪರಿ ಹರಿದು ಹೋಗತತಿ |
ಉಳಿಯವಲ್ಲ ಒಂದ ಮಗಿ |
ನೋಡಿ ಆಗತ್ಯೆತಿ ತಗಬಗಿ |
ಹೋತು ಹರವಿ ಒಡೆದು ಹಂಚಾಗಿ |
ಅಶನಕ್ಕೆ ಬಂತು ಬಲು ಬಿಗಿ |
ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲ ಜನರಿಗಿ |
ಸುಡಲಿವರ ಜನ್ಮ ತಗಿ ತಗಿ |

ಎರು — ಸಾರಿಹೇಳತೀನ ಕೇಳೋ ಕೋರಿಹರಕ ಮುಂಡ್ಯಾ ಗಂಡ್ಯಾ